

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“
ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Лекция № IV - 1

**ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ
РЕСУРСИ**

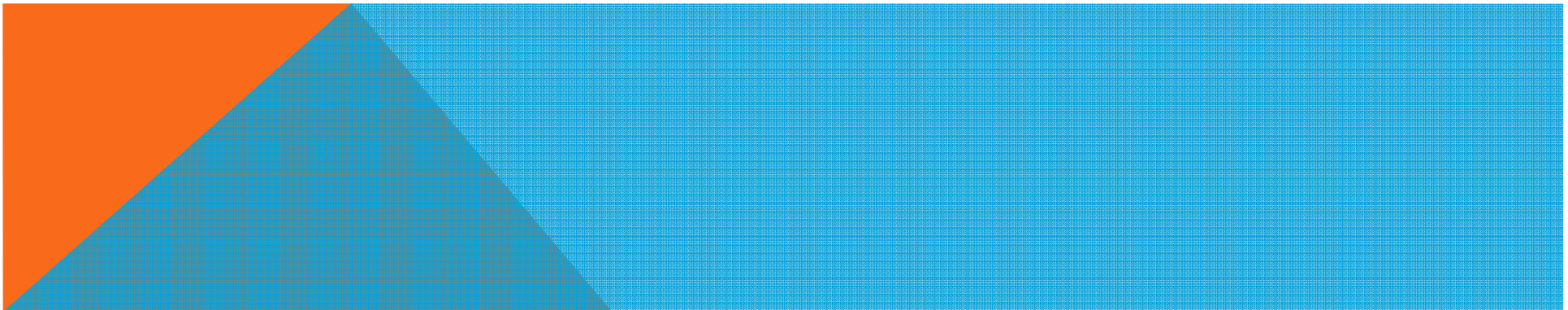
*За дистанционна самоподготовка по „Управление на
здравните грижи“ за студенти от специалност
„Управление на здравните грижи“ – ОКС „Бакалавър“*

Доц. Макрета Драганова, дм
Доц. Д-р Гена Грънчарова, д.м.

АКТУАЛНОСТ НА ПРОБЛЕМА

Въпросът за ресурсите е в центъра на здравната реформа у нас.

Процесите през последните години доказват, че освен финансови ресурси, за успеха на предвижданата промяна са нужни и други ресурси, които в досегашното управление на здравната реформа са подценявани и недостатъчно използвани.

АКТУАЛНОСТ НА ПРОБЛЕМА

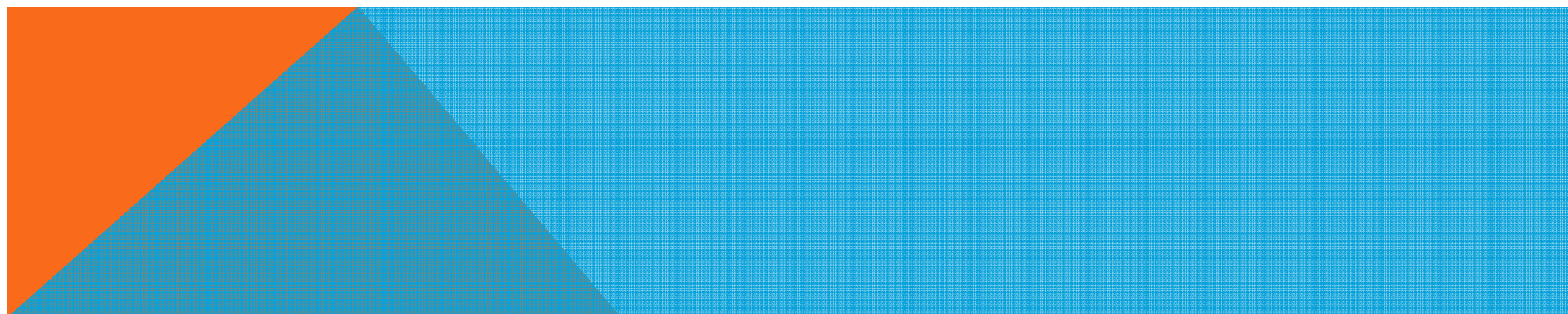
Според В. Борисов промяната в
здравеопазването у нас има три генерални
ресурса:

национално-политически,

обществено-психологически,

интелектуално-културен ресурс -

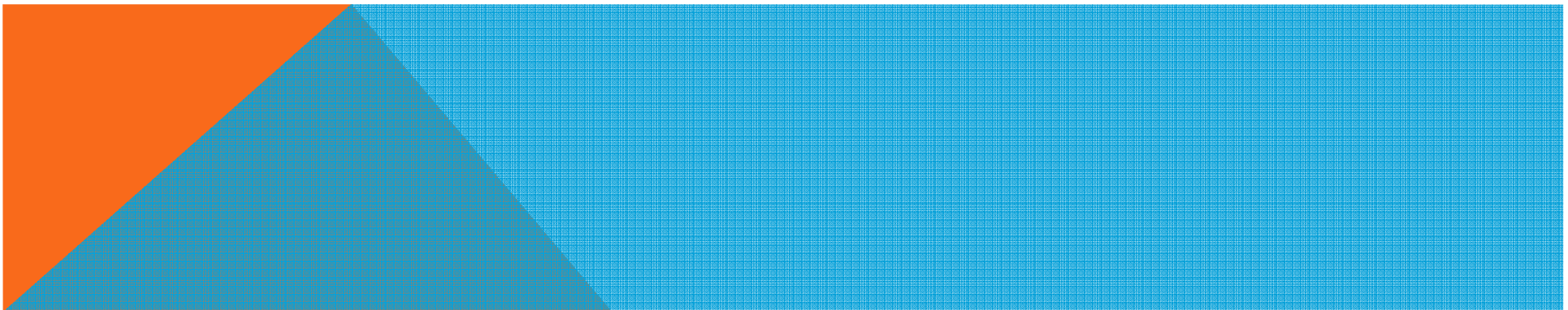
*професионалната компетентност и стила
на мислене на здравните мениджъри в
страната*

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД В СТИЛА НА МИСЛЕНЕ НА МЕНИДЖЪРА

Към момента доминиращо е технологичното мислене и тясното икономическо мислене на мениджърите.

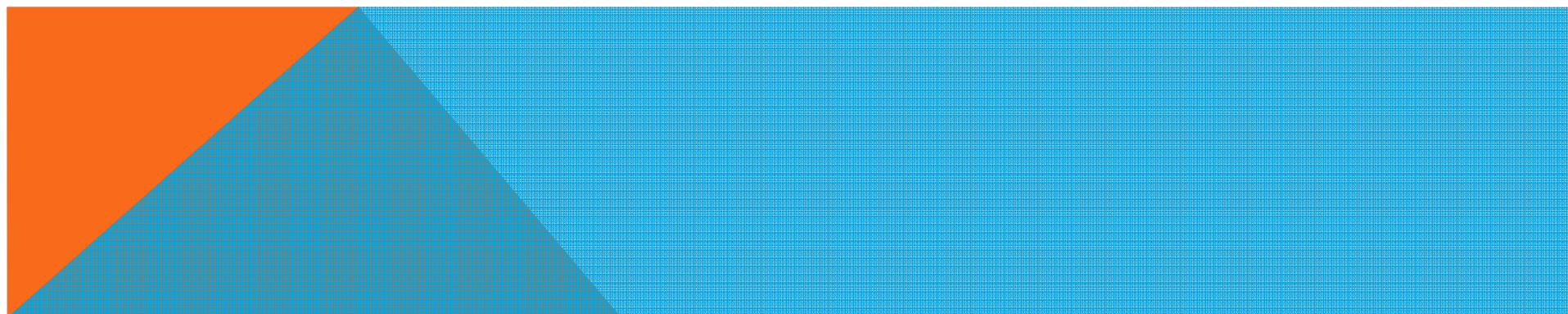
Стратегически подход в стила на мислене - означава болничният мениджър да вижда и да оценява ежедневно значението на всички типове ресурси в тяхното постоянно взаимодействие.

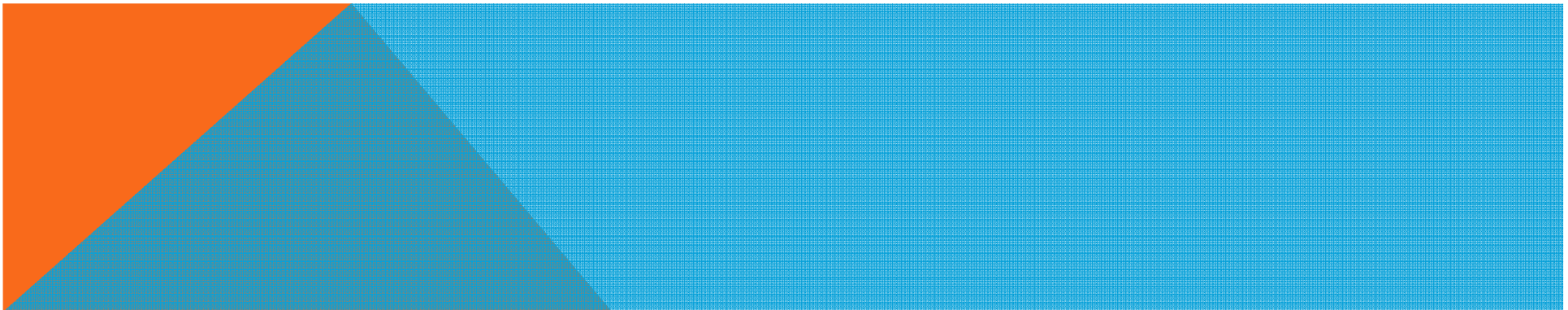
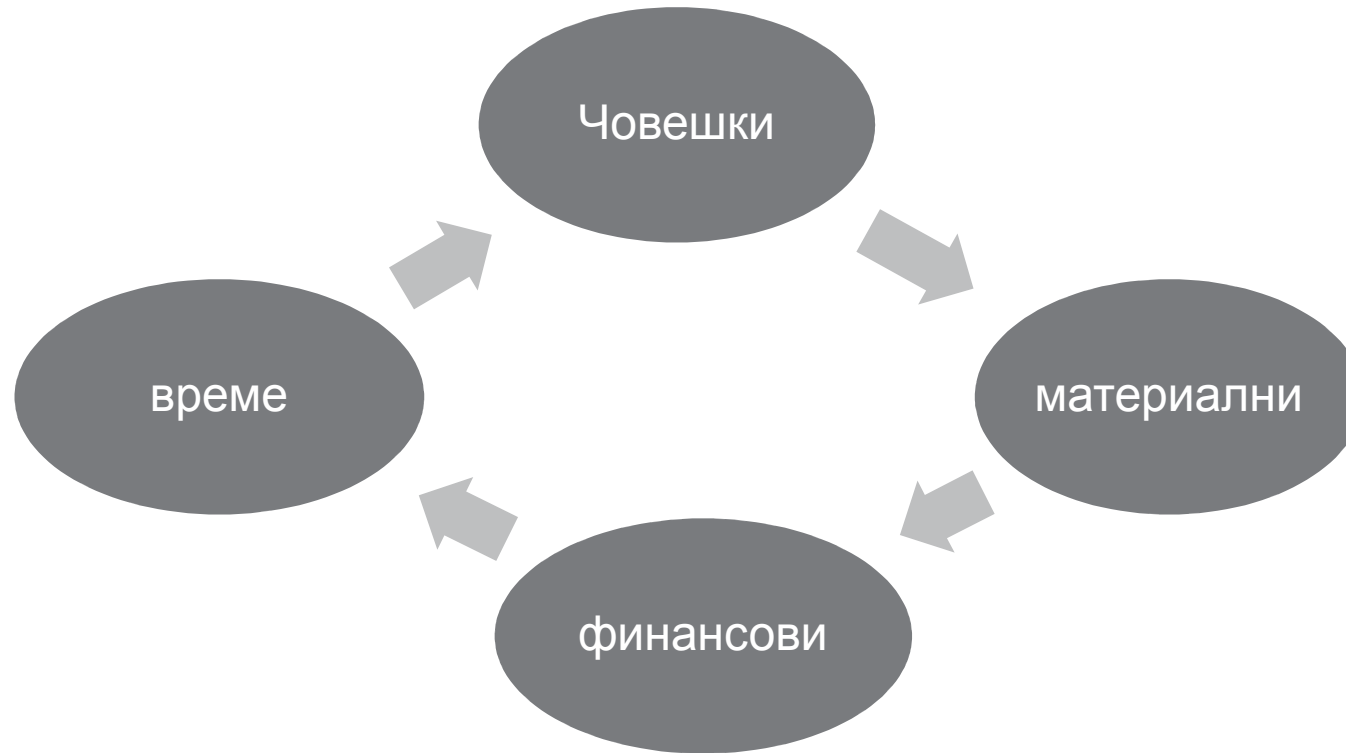
ЗАДАЧА 1.

**ПРЕДСТАВЕТЕ СХЕМАТИЧНО ЗАВИСИМОСТТА
НА РЕСУРСИТЕ В ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.**

**КОЙ СПОРЕД ВАС Е НАЙ-ЗНАЧИМИЯ РЕСУРС
ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ЛЕЧЕБНОТО
ЗАВЕДЕНИЕ?**

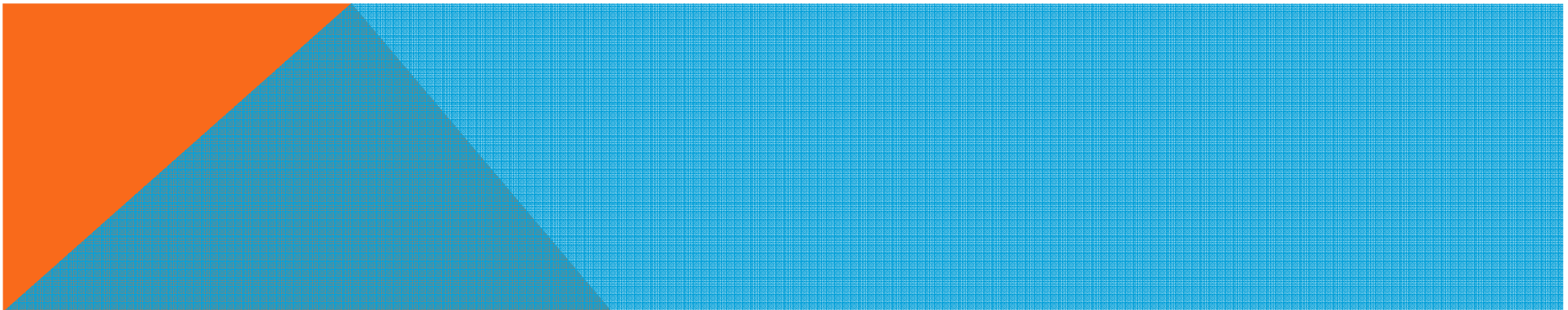
ФИГ. 1 ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ РЕСУРСИТЕ

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МЕНИДЖЪР НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ

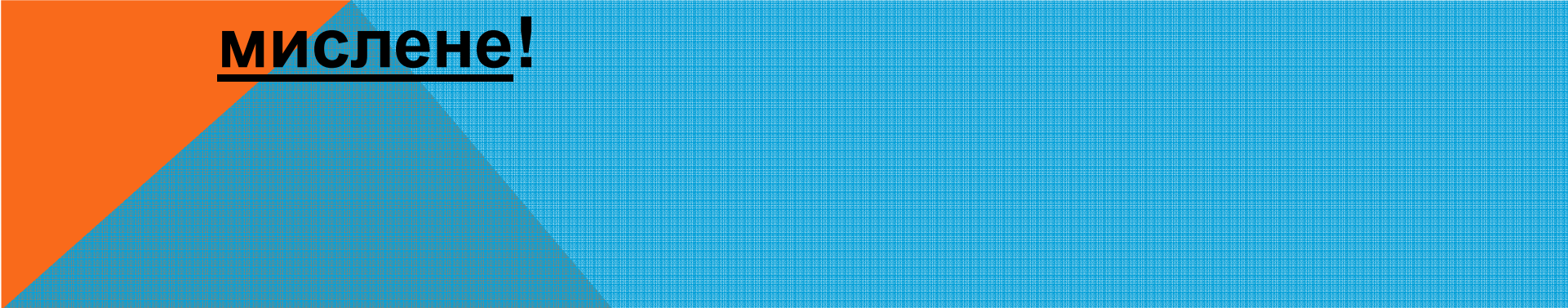
РЗГ трябва да има глобалната логика, отнасяща се за звеното като цялостна система. В този смисъл тя/той заедно с ръководителя на клиниката/отделението са стратегите на звеното и са отговорни за баланса на медицинската и икономическата логика във всяко управленско решение.

В същото време мисията на медицинските специалист е грижата за индивидуалния пациент .

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МЕНИДЖЪР НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ

Ето защо професионалният стил на мислене на болничния мениджър не е нито чисто медицински, нито чисто икономически, нито чисто юридически. Това са отделни аспекти на неговото професионално мислене, което може да се нарече – интегрално мислене!

СЪЩНОСТ НА МАТЕРИАЛНИТЕ РЕСУРСИ В ЛЗ

Материалните ресурси в здравния сектор са различни са отделните здравни единици, като най – често, тяхната наличност се определя от самата дейност на здравната организация. Така например, в организация, която е насочена само към определени хирургически операции материалните ресурси са едни, а в организация, която е насочена към профилактика на здравето, ресурсите са други.

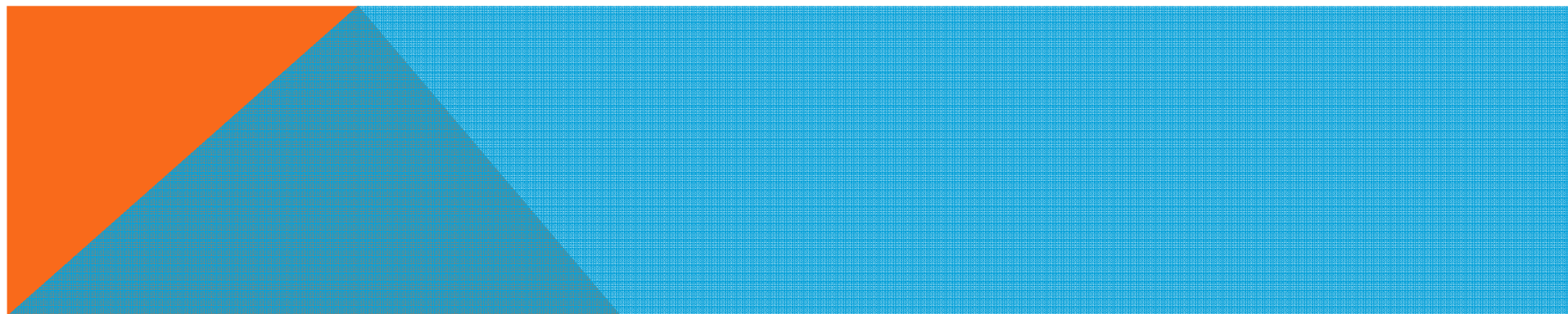
По литературни данни 42% от средния болничен бюджет се изразходват за консумативи!

ВЪПРОСИ ЗА ДИСКУСИЯ

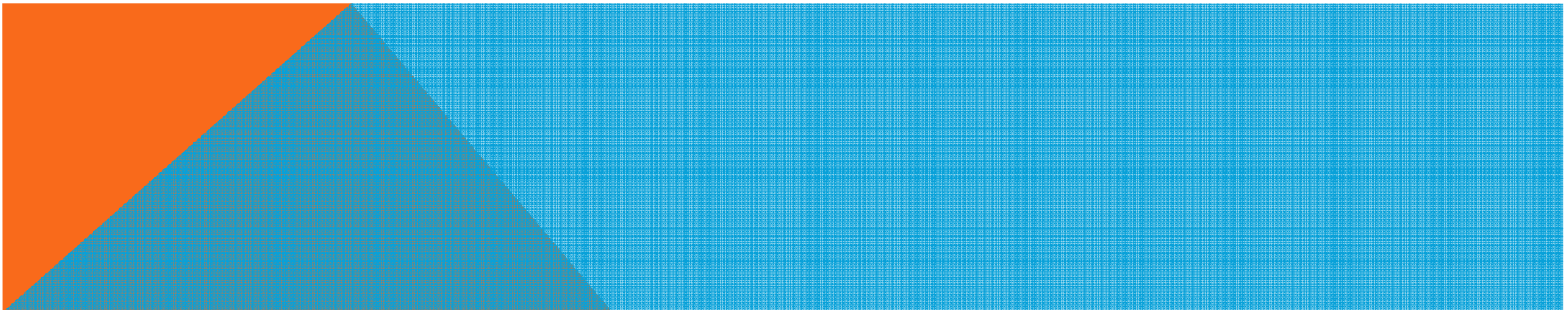
Посочете примери от Вашата практика за неправилно използване на консумативите!

Какви са последициите за Вас, за отделението?

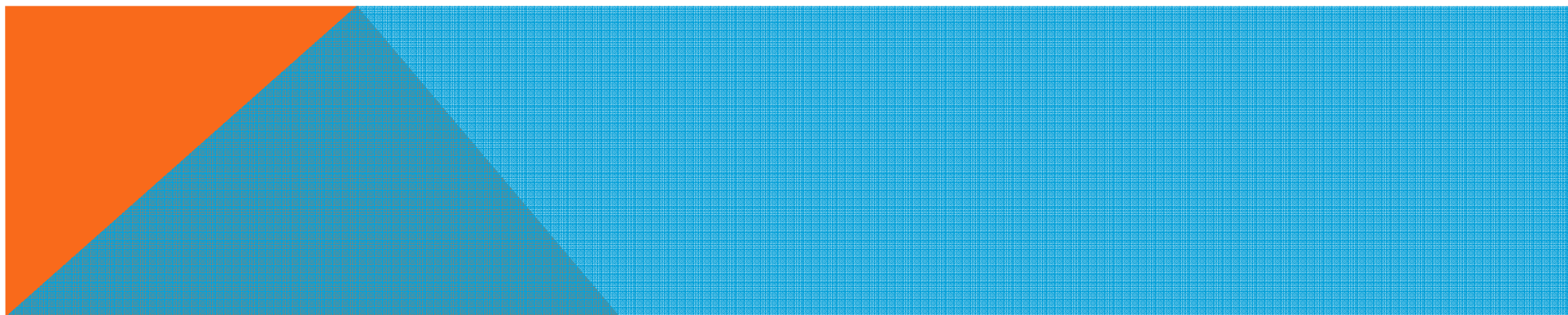
ПРОИЗХОД НА ПРОБЛЕМА-ПОТЕНЦИАЛНО ЗНАЧИМИ ФАКТОРИ

- 1. Липсата на осъзнаване и безпокойство за проблема и неговата величина от страна на професионалистите по здравни грижи.**
- 2. Съществуващия традиционен начин за предоставяне на грижи за пациентите, практикуван с години.**
- 3. Липсата на информираност на персонала относно цената на консумативите, използвани в ежедневната практика.**
- 4. Непознаване на технически подходи за ефективно използване на консумативите.**

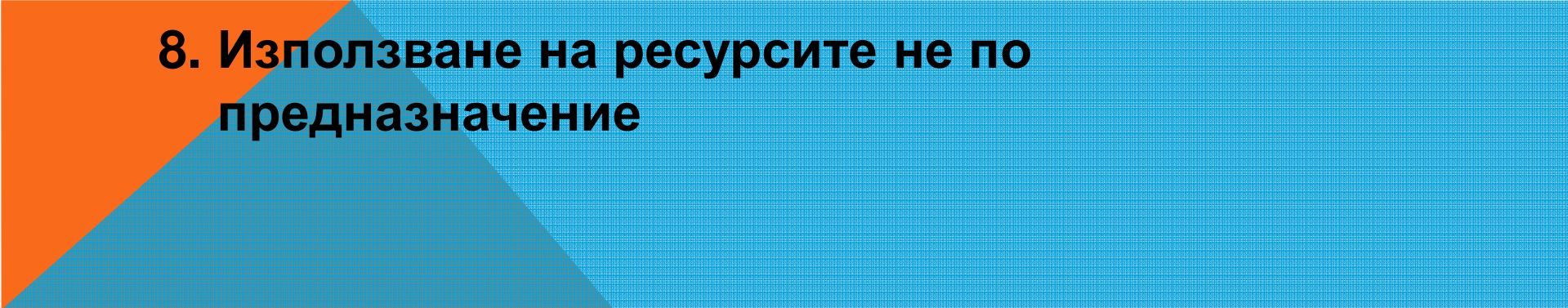

ПРОИЗХОД НА ПРОБЛЕМА-ПОТЕНЦИАЛНО ЗНАЧИМИ ФАКТОРИ

- 5. Липсата на инициативи за стимулиране и възнаграждаване на добрата работа.**
- 6. Персоналното отношение на професионалиста по здравни грижи към проблема**
- 7. Лошото планиране на консумативите от страна на сестринския персонал**

**ПРИЧИНИ ЗА НЕЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ
РЕСУРСИ В ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ /2002Г./**

- 1. Занижен контрол**
  - 2. Липса на мотивация**
  - 3. Недостиг и неритмично снабдяване**
  - 4. Липса на персонална и колективна отговорност**
  - 5. Неинформираност и неразбиране на проблема**
  - 6. Липса на съзнание**
  - 7. Липса на санкции при злоупотреби**
  - 8. Използване на ресурсите не по предназначение**
-

**ПРИЧИНИ ЗА НЕЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ
РЕСУРСИ В СЕСТРИНСКАТА ПРАКТИКА /2002Г./**

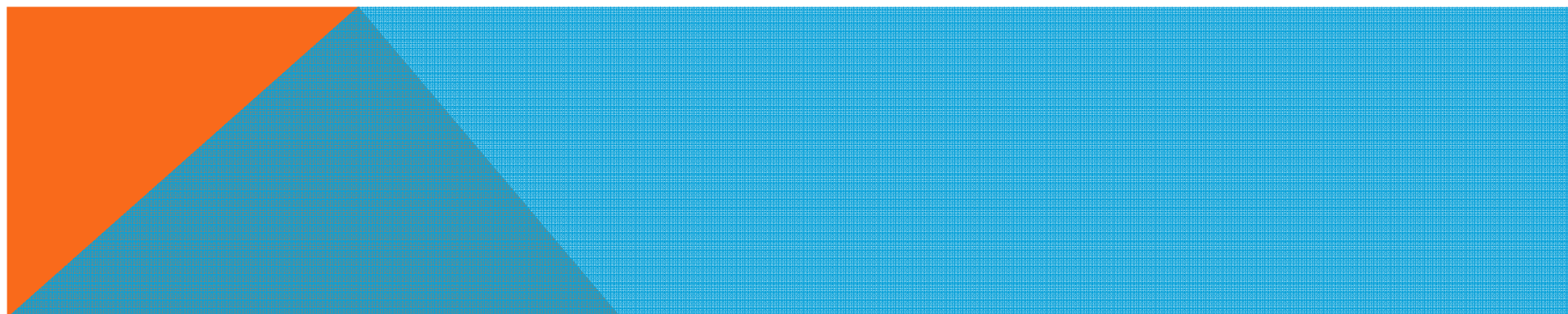
9. Грешки при работа

10. Некачествени материали

11. Недостатъчна власт на ПЗГ

12. Общодостъпност на ресурсите

**13. „Изтичане“ на средства в частната
практика**

ШЕСТСТЪПКОВА КОРЕКТИВНА ПРОГРАМА

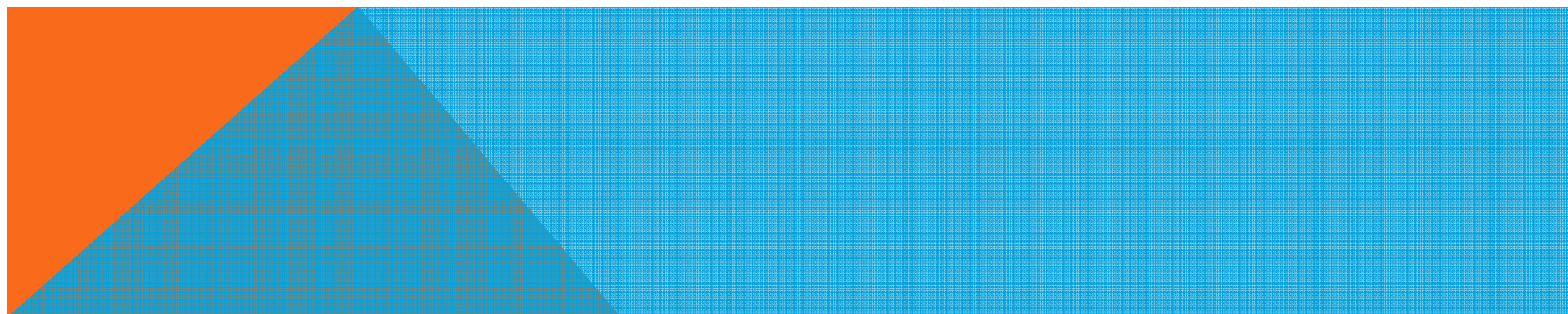
Стъпка 1. Обучение и осъзнаване на проблема

Цел – осъзнаване важността и ценовото измерение на неправилното използване на консумативите и намаляване на проблема.

Подходи/техники, използвани за обучение и осъзнаване на проблема

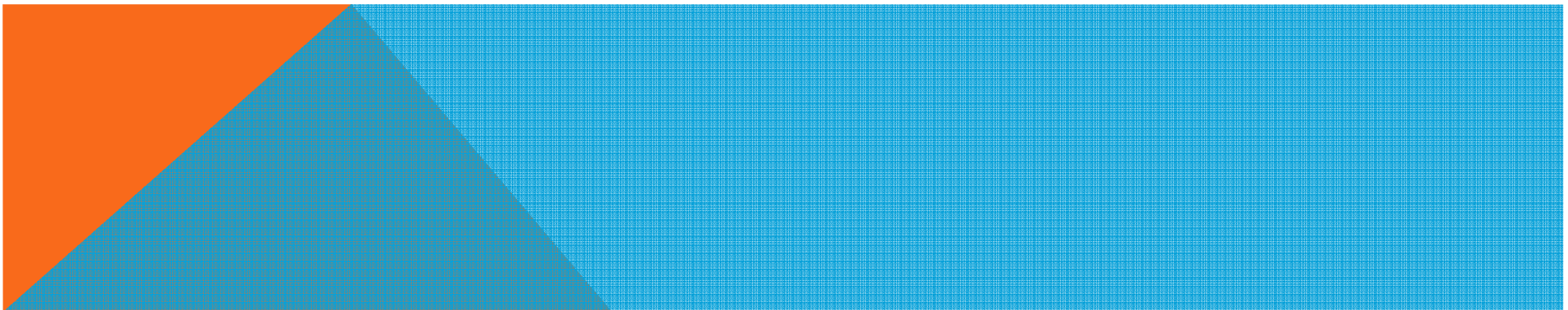
1. Дискусия в малки групи

Как си представяте реализирането на тази техника?

СТЪПКА 1.

2. **Игра „Цената е правилна“** – средство за генериране на интерес към значимостта на проблема и участниците се убеждават в необходимостта от информираност за цените на консумативите.

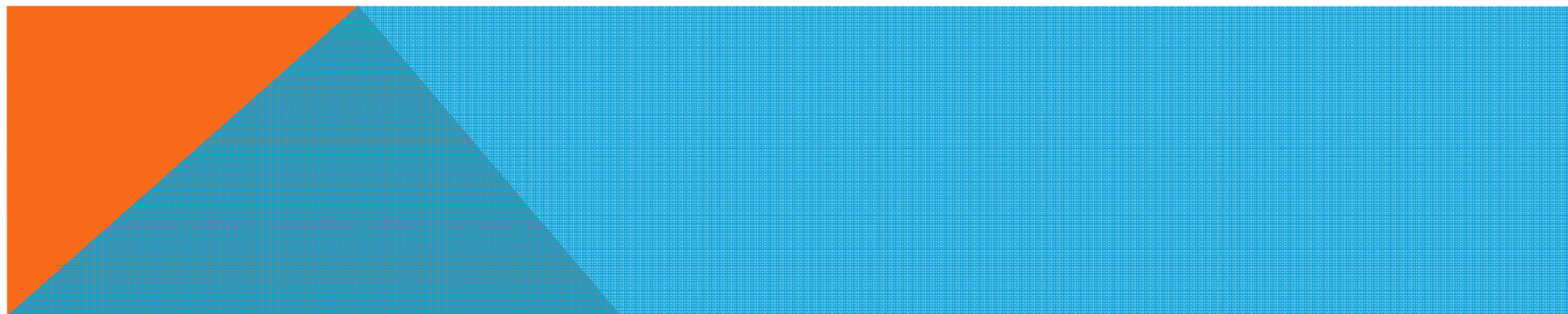

№	Консуматив	цена
1.	Памук естествен – 10 оп. X 100 гр.	0,95
2.	Марля – кв.м.	0,43
3.	Бинт марлен рязан 10/10	0,47
4.	Санпласт - 5/5	1,38
5.	Спринцовки 2 сс	0,04
6.	Спринцовки 5 сс.	0,05
7.	Спринцовки 10 сс.	0,08
8.	Спринцовки 20 сс.	0,12

ИЗВОД:

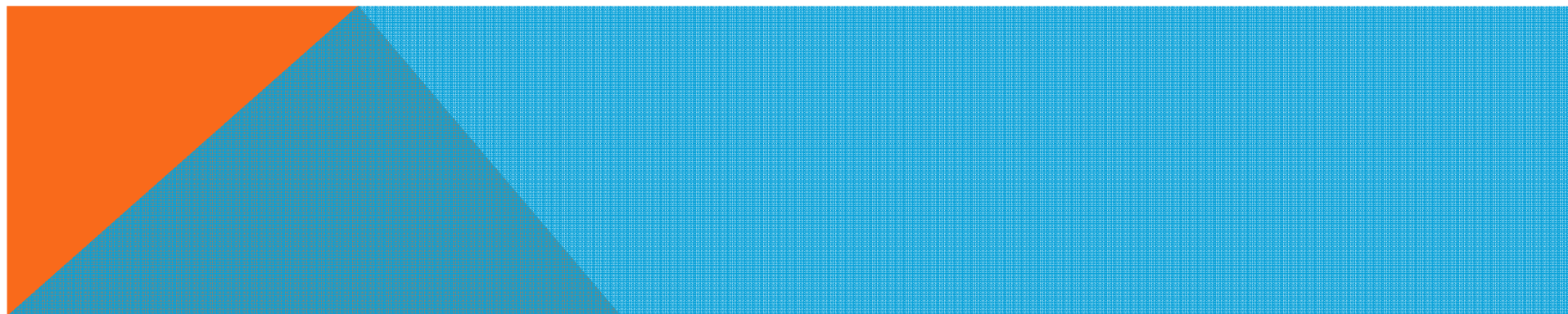
Участниците в тази игра често са удивени от липсата на познания по проблема и обикновено се убеждават в необходимостта от някакъв метод за точно уведомяване на персонала за цените на материалите.

СТЪПКА 1.

3. Поставяне на списъци с цените на консумативите - изисквания

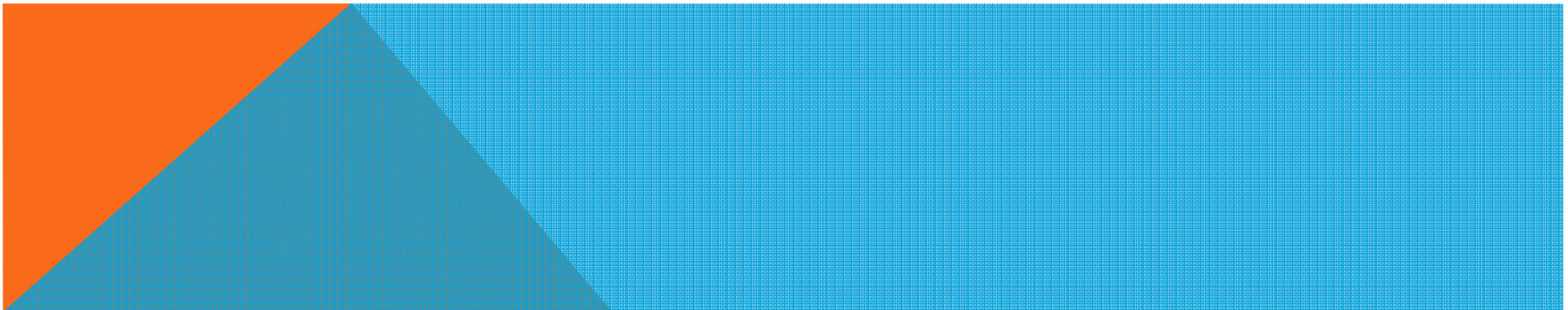
- да е на видно място върху табло, достатъчно атрактивно изработено, с достатъчен размер на шрифта
- включват се 25 най-често употребявани консумативи за съответното отделение.
- останалите консумативи и съответните им цени са на достъпно място за персонала
- при настъпила промяне – своевременно корекция

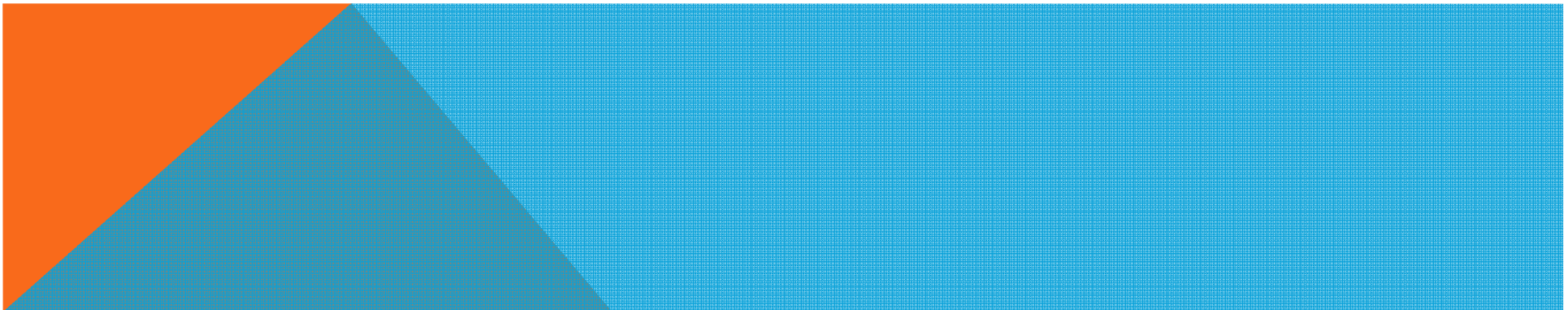
СТЪПКА 1

4. **Поставяне на стикери с цените на консумативите – характеристики**

- не винаги е приложим този подход
- стикерите се поставят само на възможните места на съответния консуматив
- поставят се обикновено на по-скъпите консумативи
- не е нужно всички артикули консумативи да бъдат стикирани

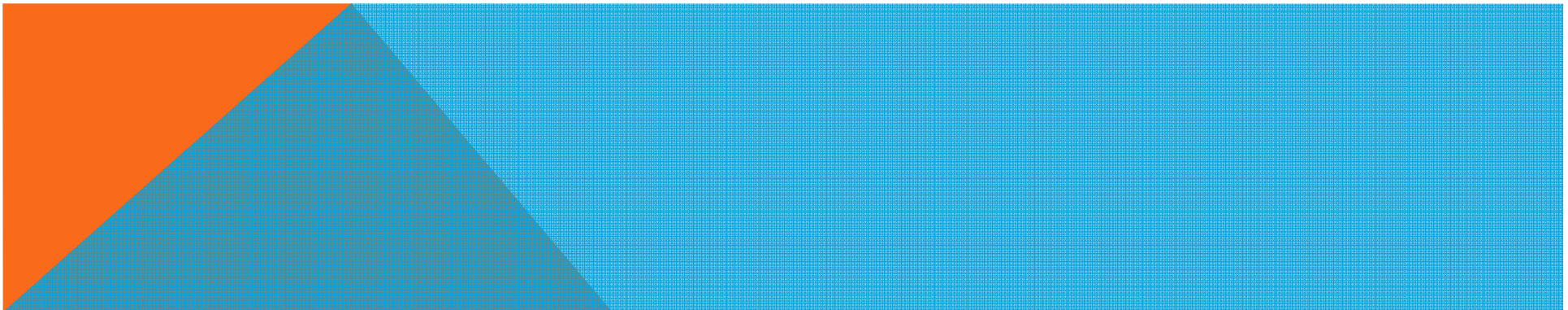
**Основна цел на СТЬПКА 1 –
подобряване на образованието и
осъзнаването на проблема за
нерационалното използване на
материалните ресурси
всъответното отделение/клиника.**

СТЪПКА 2.

Идентифициране, дефиниране и измерване на проблема

- съсредоточаване върху проблемните области;
- анализиране на реалните практически подходи за използване на материалните ресурси към момента;
- Препоръчително е проблемаът да има ценови израз

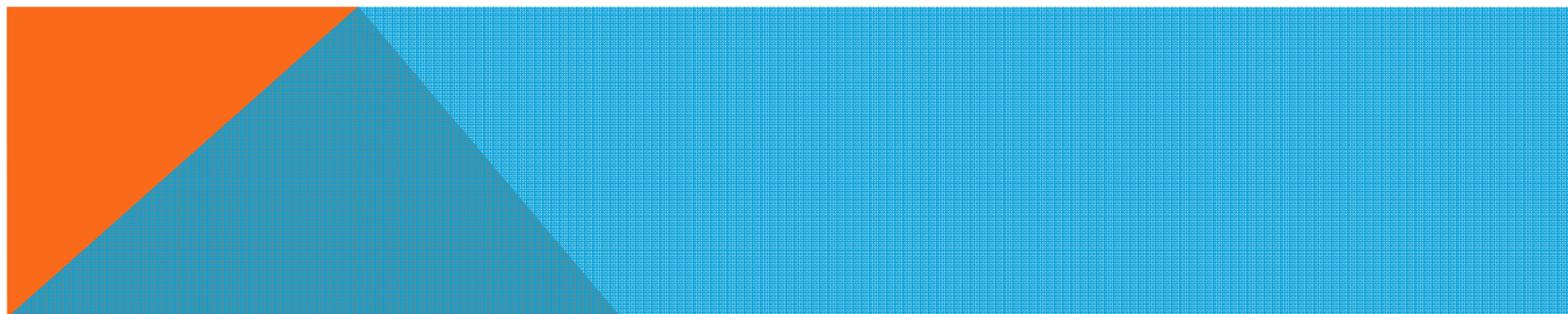

СТЪПКА 3

Съвместно разработване на решения и поставяне на цели

След идентифицирането на основните проблемни области във връзка с неправилното използване на консумативи следва:

Съвместното разработване на решения и поставяне на цели, в реализирането на които е добре да се включат възможно повече персонал.

СТЪПКА 4

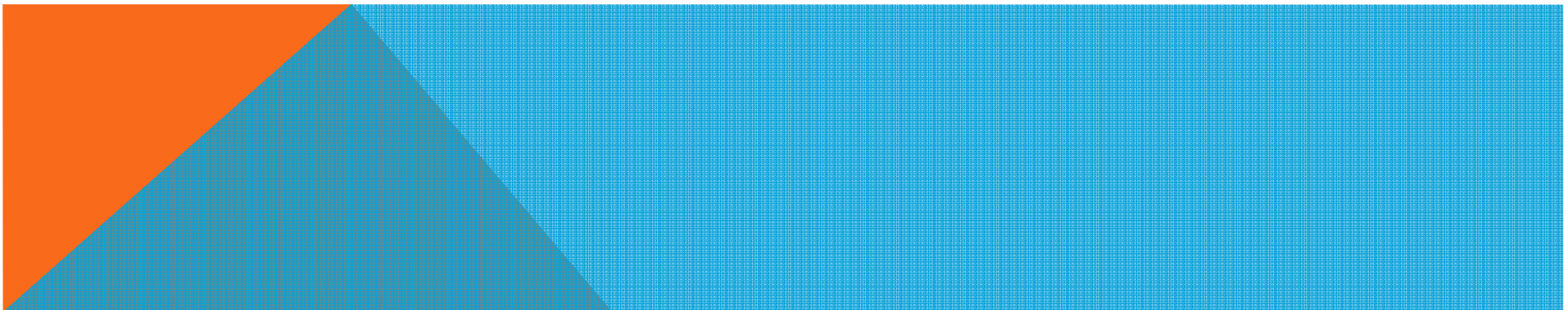
Прилагане на решението

Решението трябва да бъде ефективно

**Мобилизиране на ресурсите за
осъществяване на решението**

**Информирание на всички заинтересовани
звена**

**Успеха на приложеното решение зависи
от всички**

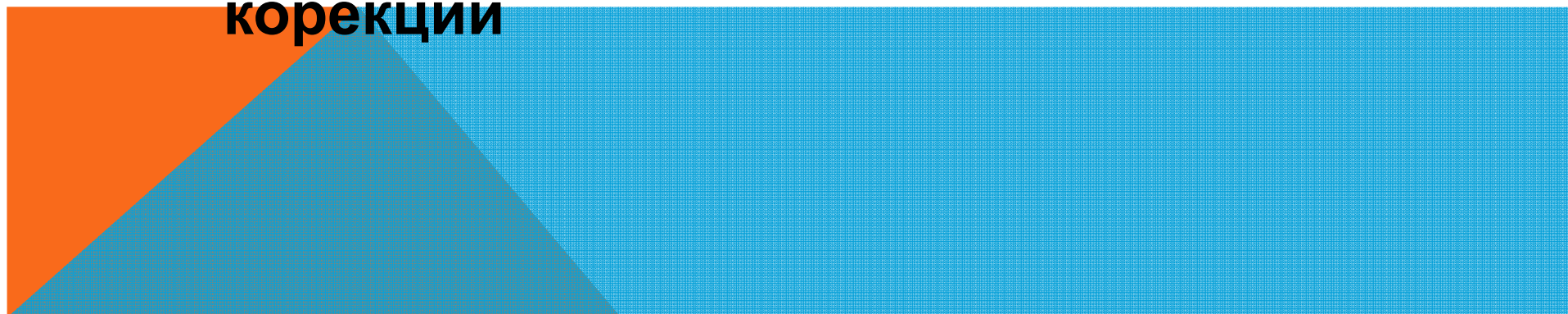
СТЪПКА 5

Оценка и реализиране на решението

Акцент върху проследяване ефекта от предложените решения

Измерване и периодично огласяване на резултати – силен мотивационен фактор

Своевременно констатиране на отклонения от решението и предприемане на необходимите корекции

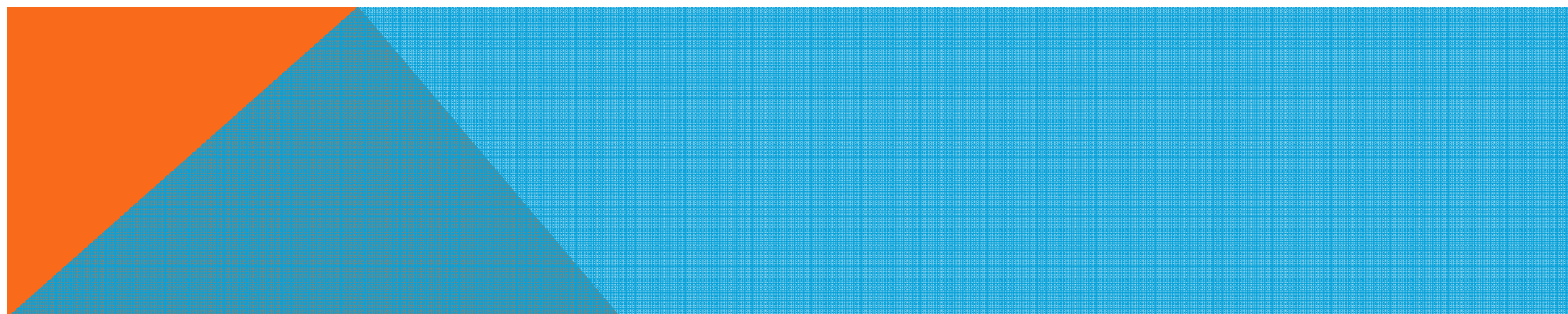
СТЪПКА 6

Стимули за постигане на целите

**Водещ принцип на УЧР – стимули,
мотивация**

Препяждстващи фактори за мотивация

- връщане на тези спестявания в общия болничен бюджет;**
- намаляване на бюджета за материали на звеното за следващата година**

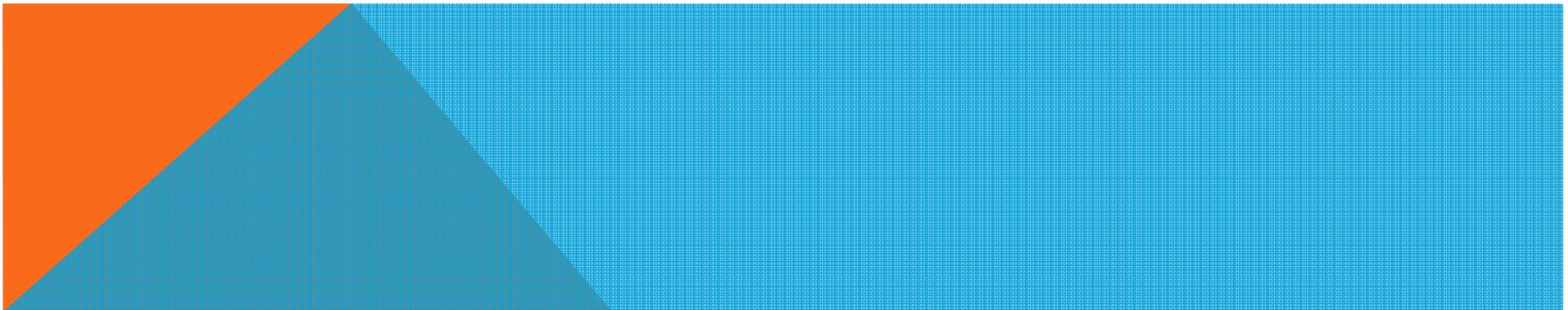
СТЪПКА 6

Какво е възможно да се направи?

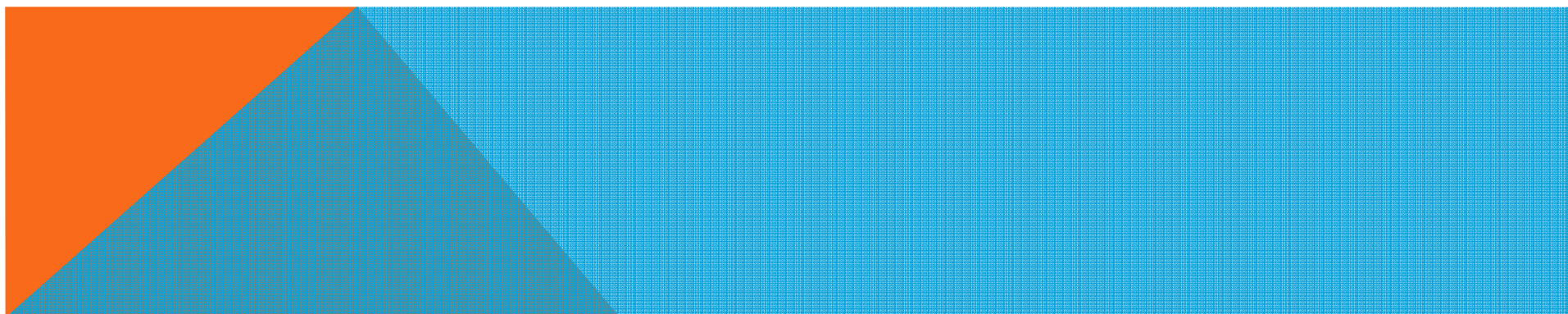
Откриване на позитивни стимули

**Информацията за стимулите и наградите
да са разпространени преди началото
на програмата**

**Да се избере вида на стимулите –
парични, непарични**

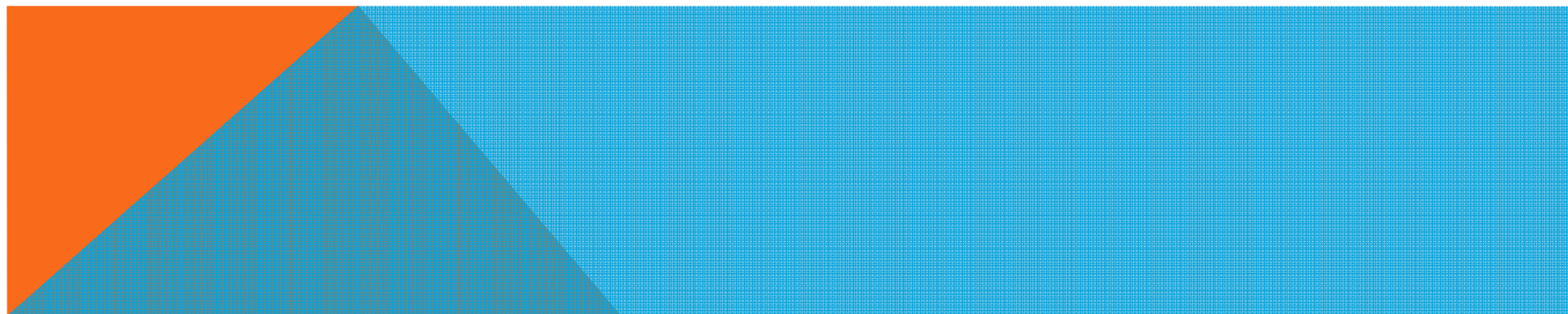

**Посочете възможни примерни стимули
за вашата практика??????????**

ПРИМЕРНИ СТИМУЛИ

- 1. По-високо допълнително материално стимулиране за участващите в процеса**
- 2. Признаване на приноса пред целия персонал на звеното**
- 3. Награда на участниците по повод празник на болницата, на звеното, на съсловието и др.**
- 4. Осигуряване на свободно време за езиково обучение**
- 5. Включването на ефективното използване на ресурсите като критерии в атестационната карта за оценка на персонала**

**„ Да се освободим от управлението!
Хората не желаят да бъдат управлявани.**

Те искат да бъдат водени.....

**Ако искате да управлявате някого,
УПРАВЛЯВАЙТЕ СЕБЕ СИ!**

**Ако го правите добре,
Скоро ВИЕ ще спрете да управлявате.**

И ще започнете да ВОДИТЕ!!!“

**Йошио Кондо
Японски учен**

